

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. I. Quid sit prædestinatio, & an detur ante merita conditionatè prævisa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

causa, v. g. ex universali terræ motu, esset moriturus, DEUS inspirare potest matri talem ingressum, ut ipsa hoc pium opus faciat. At, si infans alias non esset moriturus in utero, DEUS hoc non inspirat matri, quamvis feminae aliquando sibi falsò imaginentur, quòd à DEO ad aliquid incitentur.

632. Ob. ultimò. Si DEUS vult omnes homines salvos, cur igitur non dat omnibus gratias efficaces? qui enim seriò aliquid vult, facit omnia, quæ potest: & si habeat medium certum illud obtinendi, non omittit hoc adhibere. Hæc obiectio duo tangit. Primum est, an DEUS possit seriò velle omnium salutem, quamvis non omnibus det gratias efficaces. Secundum, cur uni præ alio det gratias efficaces. Ad 1. dico, DEUM tamen efficaciter affectivè, licet non effectivè, velle omnium salutem; licet enim voluntas effectivè efficax determinet ad omnia prorsus media adhibenda, non ita determinat voluntas tantum efficax affectivè; nam etiam seriò dicimur velle ea, in ordine ad quæ tantum facimus, ut non possit nobis imputari, si res non fiat: quamvis non omnia, quæ possemus, faciamus. Sic pater seriò vult filii sui in literis profectum, si ei de libris, ac Magistro provideat, quamvis eum non aliò mittat, etsi ibi spes major esset hauriendæ doctrinæ: & nos omnes seriò volumus olim esse beati, quamvis non omnia, etiam utilissima, media adhibere velimus, modò necessariis utamur.

Ad secundum repono cum SS. PP. illud Apostoli ad Roman. 11. v. 33. *O altitudo divitiarum sapientiæ, & scientiæ DEI, quam incomprehensibilia sunt judicia ejus, & investigabiles viæ ejus! quis enim cognovit sensum Domini, aut quis consiliarius ejus fuit? Addo dictum S. Augustini de Spirit. & lit. c. 34. Jam si ad illam profunditatem scrutandam quisquam nos coarctet: cur illi ita suadeatur, ut persuadeatur, illi autem non ita, duo sola occurrunt interim, quæ respondere mihi placeat: O altitudo divitiarum! & Nunquid iniquitas apud DEUM? Cui responsio ista displicet, querat doctores, sed caveat, ne inveniat presumptores. Et tract. 26. in Joannem non longe à principio. Quare illum trahat, & illum non trahat, noli velle judicare, si non vis errare. Semel accipe, & intellige: si non traheris, ora, ut traharis.*

QUÆSTIO III.

De Providentia DEI in Specie.

ARTICULUS I.

Quid sit prædestinatio, & an detur ante merita conditionatè prævisa.

633. **P**ars providentiæ est prædestinatio, ut tradit S. Thomas 1. part. quæst. 23. art. 1. in corp. Hæc autem, prout restringitur ad homines post peccatum originale, definitur à S. August. l. 2. de bono perseverantia c. 12. *Præscientia, & præparatio beneficiorum DEI, quibus certissimè liberantur, quicunque liberantur.* Unde prædestinatio involvit actum intellectus, scilicet præscientiam: & a-

ctum voluntatis, scilicet præparationem beneficiorum, seu ordinationem gratiarum. Quando autem in Scripturis prædestinatio videtur reduci ad voluntatem, consideratur tantum inadæquatè, seu ut libera; nam adæquatè considerata, seu ut prudens, & libera electio, utique involvit etiam actum intellectus.

Queritur jam, an actus intellectus prærequisitus ad prædestinationem, inadæquatè sumptam pro actu voluntatis, seu decreto liberandi à malis, aut beatificandi, & quidem ob merita, sit tantum actus scientiæ simplicis intelligentiæ, vel an requiratur etiam scientia media de meritis conditionatè, vel etiam scientia visionis de iisdem absolute futuris. Quod attinet ad scientiam visionis, postea agemus, modò autem de scientia media.

P. Nicolaus Martinez, & post eum aliqui Recentiores, defendunt, posse DEUM post scientiam simplicis intelligentiæ, ante scientiam mediam, hominem prædestinare ad gloriam, tanquam coronam, vel etiam actum bonum prædefinire: quod tamen pluribus modis potest exponi. 1. ut DEUS antecederet ad scientiam mediam ita decernat: *Volo Petrum salvum, vel liberè, & per merita, si ipse liberè bene agat: vel necessariò, & sine meritis, si nolit liberè bene agere.* At hoc decretum non datur in hac providentia, saltem circa eos, quibus usus rationis conceditur (quidquid sit, an DEUS aliquos non sinat pervenire ad usum rationis; quia prævidit eà malè usuros, ut verificetur de iis illud: *Raptus est Esau.* quod ipsum tamen sine scientia media explicari non potest) DEUS enim nullum rationis capacem vult salvare sine actu libero, seu merito: alii autem carentes usu rationis non ob merita propria prædestinantur. 2. Ut DEUS dicat: *Volo Petrum salvum per mediam, quibus per scientiam mediam videro eum liberè consensurum.* 3. Ut DEUS sic tendat: *Volo eum salvum, vel per hunc, vel per illum actum, quem ipse liberè elegerit.*

634. Dico. DEUS non potest habere ullum tale decretum antecedens scientiam mediam. Prob. conclusio. 1. Datur tantum unicuique decretum virtualiter indivisibile, supponens scientiam mediam, ut probatum à n. 557. ergo non datur alterum, antecedens scientiam mediam, quod ex hoc ipso capite differret in aliquo prædicato intrinseco, & virtualiter distinguere-tur. Conf. 1. DEUS nihil potest determinare, nisi plenissimè pro priori comprehendat omnes eventus ex illa re secuturos, ut probatum n. 558. ergo nihil potest determinare ante scientiam mediam.

Probatur Conclusio 2. Hoc decretum, quocunque in sensu ex adductis sumatur, non stat cum ea libertate, quam in hac providentia homines, saltem ordinariè, habent: ergo in hoc decreto non potest stare prædestinatio universalis, & ordinaria: ergo nulla; nec enim dici potest, quòd DEUS B. Virginem, vel adhuc unum, aut alterum Sanctum speciali prædestinatione, & quidem virtualiter distincta, ac novum mysterium involvente, elegerit; quia prorsus gratis id diceretur; cum potuerit DEUS per eandem realiter universalem prædestinationem, modò habeat specialem aliquam formalitatem, eos specialiter

cialiter eligere: adeoque gratis, & incongruè novum mysterium admitteretur.

635. Prob. jam ant. Libertas, quam homines in hac providentia, saltem ordinariè, habent, est non tantum ad modum acquirendi salutem, sed etiam ad ipsam salutem: atqui, posito illo decreto, homines non amplius sunt liberi ad ipsam salutem, sed tantum ad modum, ut scilicet eam acquirant potius per hæc, quam per alia media, aut merita: ergo, maj. habetur ex Scripturis, & Patribus, dicentibus, in hominis potestate esse vitam, & mortem, hoc est; suppositâ gratiâ salvari, aut damnari.

Sic omnes exponunt illud *Deutr. 30. v. 19. Testes invoco hodie cælum, & terram, quod proposuerim vobis vitam, & mortem, benedictionem, & maledictionem: Elige ergo vitam.* & illud *Eccl. 15. v. 14. DEUS ab initio constituit hominem, & reliquit illum in manu consilii sui: adjecit mandata, & præcepta. Si volueris mandata servare, conservabunt te. ... Ante hominem vita, & mors; bonum, & malum.* An autem B. V. vel unus, aut alter alius Sanctus, tantum habuerit libertatem ad modum; non verò ad ipsam salutem, ita, ut non potuerit impedire formalitatem decreti, volentis ipsi salutem, non est quæstio hujus loci: quamvis difficulter probaretur assertio affirmativa.

Prob. jam min. Decretum independens à scientia media esset impedibile ab homine; quia homo non potest impedire decretum, nisi, quatenus potest impedire scientiam mediam: insuper esset essentialiter connexum cum salute, vel beatitudine; quia per decretum prædefinitivum, uti & per prædestinativum, intelligitur decretum efficaciter intentivum, sive gloriæ, sive actus boni, & consequenter necessariò post se trahens objectum prædefinitum: ergo tale decretum inimpedibiliter esset connexum cum salute hominis, eamque necessitate inimpedibili post se traheret: adeoque talis homo non esset liber ad ipsam salutem, sed ad summum ad hoc, ut eam per hunc, vel illum actum acquirat.

Sicut, (quod est exemplum P. Gormaz) si quis damnaretur ad mortem, sed relinqueretur ei optio, ut fune, vel gladio, aqua, vel igne, sclopo, vel ense &c. pro libitu posset mori: vel, si certissimè projiciendus ex fenestris haberet optionem, ut per quamcunque vellet ex innumeris, & non per aliam, projiceretur: talis non esset liber ad mortem simpliciter, sed tantum secundum quid, seu ad modum mortis.

636. Confirm. Taliter prædestinatus in fine vitæ non esset liber ad actum graviter peccaminosum eliciendum, vel in prius electo habitualiter perseverandum; nam saltem pro eo casu decretum illud esset impedimentum determinatum, & inimpedibile actus graviter mali, ut patet expendenti: atqui homo etiam tunc, quamdiu est rationis capax, debet ordinariè esse liber ad peccandum: ergo. Si quis fortè diceret, quod etiam tunc posset talis homo male agere; sed DEUS deberet ei prorogare vitam, ut iterum poenitentiam ageret: inprimis non satisfieret difficultati, & rediret quæstio de secundo articulo mortis, ac de tertio, ut patet consideranti. Dein deberet admitti, quod hac ratione esset in potestate hominis impedire suam mor-

tem pro libitu: quod est contra communem persuasionem Doctorum, & Patrum, qui à plenissima libertate DEI nostram vitam pendere supponunt.

Rursus, hac ratione deberet salus hominum prædestinatorum non esse alligata ullis mediis determinatis, sed DEUS esse illimitatè paratus ad danda semper alia, & alia media, donec homo alicui consentiat. Hoc autem infra ob graves rationes negabimus: ex quo ipso capite efficaciter etiam impugnari potest decretum P. Martinez. Ex hæcenus autem dictis habetur, multò magis repugnare decretum antecedens scientiam mediam, & prædefiniens actum aliquem determinatè acceptum; quia tunc nulla proflus libertas ad talem actum daretur.

637. Quæres, an in hac providentia aliqui salventur sine prædestinatione formali; nam, ut diximus num. 605. nec prædefinitio, nec etiam prædestinatio formalis, necessaria est causis secundis ad agendum, necessitate se tenente ex parte istarum causarum; quamvis prædefinitio videatur necessaria ex parte DEI. Resp. primò, esse fide certum, quod detur aliqua prædestinatio formalis: quod habetur ex illo ad *Roman. 8. v. 29. Quos præcivit, & prædestinavit, conformes fieri imaginis Filii sui.* item *ait. 13. v. 48. Crediderunt, quotquot erant præordinati ad vitam æternam.* Hinc S. Prosper ad cap. Gall. resp. 1. ait: *Prædestinationis autem fides multa sanctorum auctoritate Scripturarum munita est.*

Resp. secundò, etiam certissimum esse, quod in hac providentia nemo salvetur sine prædestinatione formali. Sic S. Fulgentius l. de fide ad Petrum (qui habetur inter opera S. Augustini tom. 3.) c. 35. ait, *Firmissime tene, & nullatenus dubites, ... nec quengquam eorum, quos non prædestinavit ad vitam, ulla posse ratione salvari.* Alii quoque Patres, atque Concilia docent, ad vitam æternam præcedere præordinationem ad illam, & hinc universaliter accipitur illud ad *Ephes. 1. v. 5. Qui prædestinavit nos in adoptionem filiorum per Jesum Christum in ipsum secundum propositum voluntatis sue: itémque illud ad Rom. 8. v. 28. Diligentibus DEUM omnia cooperantur in bonum, iis, qui secundum propositum vocati sunt sancti.* Et sanè, si per prædestinationem intelligitur decretum efficax collativum gloriæ, implicat, hominem sine tali decreto salvari: si autem etiam intelligitur præparatio, & collatio gratiarum in ordine ad conferendam gloriam, hæc semper datur in hac providentia, videturque necessaria ex parte DEI, quamvis non necessaria sit ex parte hominis, ut dictum.

ARTICULUS II.

Solvuntur Objectiones.

638. **O**B. 1. Decretum antecedens scientiam mediam non constituit actum primum proximum, sed tantum remotum, & relinquit omnia principia indifferentia: ergo non obest libertati. Conf. 1. DEUS potest post hoc decretum videre per scientiam mediam, quod Petrus alicui auxilio sit liberè consensurus: ergo non tollitur liber-